

Độc báo Thông Luận: từ khô khan đến ướt át...

Từ ngày đọc báo Thông Luận số 62 (tháng 7 và 8, 1993), tôi thấy bút rứt, khó chịu vì buộc phải suy nghĩ về một vấn đề mà từ trước tôi không thấy cần đặt ra, mà cũng chẳng thấy ai đặt ra: biến Thông Luận thành một tờ báo giải trí với những bài có tính cách "ướt át".

Trương 31 của số báo nói trên đăng thơ của một độc giả phàn nàn rằng Thông Luận là một tờ báo "khô khan", đăng những bài mà độc giả đó không đọc hết vì nó "quá dài" (dài đến "hơn hai trang"!), mà chủ đề độc giả "biết rồi", chẳng cần phải "lặp đi lặp lại" mà, "khô lăm", Thông Luận cứ "nói mãi" và nếu độc giả nào không quan tâm các vấn đề đó thì "không còn gì" để đọc và để học hỏi. Tại sao Thông Luận lại "nặng về chính trị" thế, và bài viết thì "khô khan"? Tại sao Thông Luận không "tươi mát" hơn? Nói rõ hơn nữa, tại sao ban giám đốc Thông Luận không biến tờ báo này thành một tờ báo giải trí, bài vở mỗi bài đừng quá hai trang, cho những người đọc báo chỉ cốt đi tìm giải trí đọc cho khỏi mệt, và những bài vở này chỉ nên nói về những vấn đề ướt át (danh từ này, chứ không phải "tươi mát", mới đối chiếu đúng danh từ "khô khan").

Thơ này đến thật đúng lúc! Ban giám đốc hoan nghênh những đóng góp "thẳng thắn" như thế, vì họ cũng "đang suy nghĩ về một phương thức cải tiến tờ báo".

Mấy lâu nay tôi cứ nghĩ rằng tờ Thông Luận là một tờ báo tranh đấu, do các anh trong ban giám đốc khai sinh ra vì nhu cầu tranh đấu cho một lý tưởng, một giải pháp mà họ cho là thiết yếu cho xứ sở. Như mọi độc giả của Thông Luận đều biết, lý tưởng và giải pháp đó là dân chủ đa nguyên. Chủ trương như thế là đương nhiên chống sự duy trì chế độ "xã hội chủ nghĩa" kiểu leninít - bôn-sévích hiện tại, nghĩa là chủ trương thay đổi cả một chế độ. Như thế tất nhiên Thông Luận là một tờ báo mà mục tiêu chính là đấu tranh chính trị. Mà chính trị đây là thứ chính trị nghiêm túc, căn bản, và phải "nặng", chứ không phải thứ chính trị chính em chười bối lằng nhằng, hay nói cho vui miệng!

Vấn đề ở đây là vận mạng và tương lai của đất nước và dân tộc, chớ đâu có phải chuyện tán dóc trong khi nháy nhót hay nhậu nhẹt cho qua thì giờ! Chuyện quan trọng như vậy tất nhiên không "ướt át" được, và không phải dành riêng cho những người không có sức hoặc kiên nhẫn đọc quá hai trang báo! (Còn sách thì lại miễn bàn!). Vận mạng cả một dân tộc đâu chỉ có đáng hai trang báo trở xuống! Và những chuyện cần học hỏi đâu có thể gói ghém trong hai trang giấy!

Phần khác, ai hằng theo dõi chính sách của ban lãnh đạo đảng cộng sản Việt Nam cũng phải nhận thấy rằng mấy ông lãnh đạo này không muốn ai khác bàn đến chính trị và làm chính trị. Đây là lãnh vực họ nhứt định nắm độc quyền và toàn quyền. Theo

quan niệm của họ, người Việt Nam "yêu nước" chỉ nên hoạt động trong một số lãnh vực phi chính trị.

Một là kinh tế kinh doanh, nghĩa là làm tiền. Nếu ai muốn làm tiền và làm giàu thật mau nên về xứ, và nếu họ không bước ra khỏi lãnh vực này, nhất là đừng dính gì đến chính trị thì tha hồ tự do, kể cả tự do ăn chơi, khỏi sợ công an cảnh sát theo dõi và, ngoại trừ nhắc nhở họ rằng trong mọi lãnh vực và mọi nơi, muốn cho công việc trôi chảy luôn luôn phải giải quyết vấn đề "đầu tiên" (tức "tiền đâu", nếu dùng theo ngôn ngữ cách mạng), nhân viên chính quyền sẽ không gây phiền hà gì cho họ cả, dù trước đây họ thuộc về những thành phần mà cộng sản gọi là "Việt gian", "Ngụy", "phản động và phản cách mạng" ghê gớm. Nếu họ là chuyên viên thì chỉ nên hiến kế cho ban lãnh đạo Đảng, và để Đảng tùy nghi, chứ đừng có tham vọng tham dự, hay bàn đến đường lối chính sách, chiến lược chiến thuật quốc gia gì ráo!

Hai là ăn chơi. Nếu là thanh niên thì lại tha hồ tìm những giải trí ướt át, muốn ướt át mấy cũng được, và có sa đọa cũng chẳng sao. Chế độ xã hội chủ nghĩa nay đã đổi mới tư duy và chủ trương phóng khoáng mà! Thanh niên càng chỉ lo ăn chơi, chính quyền xã hội chủ nghĩa càng "ổn định"!

Cuối cùng, nếu là trí thức thì phải lựa một trong ba giải pháp: một là phải quy phục Đảng và dùng hết tài năng của mình vào việc tư duy gắt để tìm những luận thuyết chứng minh là đường lối nhất quyết theo con đường xã hội chủ nghĩa và làm rõ "ai thắng ai" của ban lãnh đạo hiện tại của Đảng là đúng dù rằng những gì xảy ra ở Nga và Đông Âu đã chứng minh rằng đường lối xã hội chủ nghĩa là đường lối dẫn đến "nguyệt thổ" và chế độ cộng sản hết xài được trong thế giới ngày nay rồi, như Gorbachev và Yeltsin và biết bao người khác trong các đảng cộng sản Nga và Đông Âu đã công nhận; hai là ngậm tằm, nhất là họ ở trong lãnh thổ dưới sự kiểm soát của chính quyền cộng sản; ba là theo Đoàn Viết Hoạt và Nguyễn Đan Quế vô tù năm hai mươi năm để nghiên ngẫm về những tai họa sẽ xảy ra cho những ai muốn làm chính trị, nhất là những ai cứ lì lợm chủ trương dân chủ đa nguyên!

Những phàn nàn của độc giả nói trên làm tôi nhớ lại luận điệu của những người điều khiển cơ quan tuyên truyền của đảng cộng sản Việt Nam. Theo mấy ông này, chính trị là chuyện khô khan, nặng nề, để cho ban lãnh đạo Đảng lo. Người khác đừng có đụng vào. Đi tìm chuyện ướt át mà giải trí! Còn tụi *Thông Luận* là một đám phản cách mạng, nguy hiểm, cứ lằng nhằng xen vào chính trị, chống đối độc tài độc đảng và chủ trương dân chủ đa nguyên! Thật là vớ vẩn! Phải làm sao cho chúng nó chấm dứt chuyện đó, hướng chúng vào những gì ướt át, thúc chúng nó biến báo chúng nó thành báo giải trí đi...

Ở Việt Nam những tờ báo được chính quyền cho tiếp tục xuất

